

25. marec: GOSPODOVO OZNANJENJE MATERINSKI DAN

Mesto Nazaret je po vsem svetu že več kot dva tisoč let znano po dogodku, o katerem poroča evangelist Luka in ki se ga spominjamo trikrat na dan – zjutraj, opoldne in zvečer, ko se oglasijo zvonovi in molimo: »Angel Gospodov je oznanil Mariji ...« Skrivnost Gospodovega oznanjenja in učlovečenja se je dogodila v skromnem prostoru, ki je danes pod novo nazareško baziliko Oznanjenja.

Tu je preprosta deklica Mirjam – Marija pristala na povabilo božjega poslanca nadangela Gabrijela, da postane mati učlovečenega božjega Sina.

Tu je izrekla za zgodovino človeštva najpomembnejši »da« in s tem se je začel uresničevati božji načrt odrešenja. Marija je s tem načrtom odrešenja tako tesno povezana, da je vsak Gospodov praznik tudi Marijin praznik. Posebej to velja za

današnji praznik.

Stari cerkveni koledarji ga imenujejo »oznanjenje učlovečenja preblaženi Devici Mariji«, drugod najdemo ime »začetek odrešenja« ali »spočetje Kristusa«. Prvotno je bil 25. marec Gospodov praznik, že v 7. stoletju so v Španiji iz njega napravili praznik Marijinega deviškega božjega materinstva, najbrž spričo tega, ker je bila na koncilu v Efezu leta 431 slovesno razglašena verska resnica o Marijinem božjem materinstvu. Pokoncilska preureditev cerkvenega koledarja je spet poudarila, da je to Gospodov praznik.

Zakaj je ta praznik nastavljen ravno na 25. marec? Razdalja devetih mesecev od Jezusovega spočetja do njegovega rojstva, ki se ga z lepim praznikom spominjamo 25. decembra, je gotovo hotena. Toda vprašanje je, kateri datum je izhodišče za drugega. Sodobni raziskovalci menijo, da je izhodišče bilo oznanjenje in ne božič. 25. marec, ki je pomladansko enakonočje, je v starih časih veljal za dan stvarjenja sveta in ravno zato tudi za dan Jezusovega spočetja, s katerim je bil položen temelj za novo stvarjenje.

Postni čas pa je bil malo primeren za slovesnosti in po nekaterih pokrajinah so jih prepovedali. V Španiji so sredi 7. stoletja obhajali praznik Marijinega oznanjenja 18. decembra, osem dni pred Gospodovim rojstvom, drugod pa je ostal 25. marec.

V ljudski pobožnosti se je ta praznik hitro uveljavil, predvsem z vsakdanjo trikratno molitvijo angeloovega češčenja. Nekdaj je skoraj vsak katoliški kristjan ob zvonjenju trikrat na dan dejansko odložil svoje delo in zmolil tri zdravamarije s pristavkom, ki kratko označuje vsebino skrivnosti, ko se je druga božja oseba naselila v Marijinem deviškem telesu in s tem v naročju človeške zgodovine. Krščanska umetnost je rada upodabljala prizor iz angeloovega oznanjenja Mariji.

Po Marijinem materinstvu je posvečeno materinstvo vseh mater sveta, zato na današnji praznik obhajamo krščanski **materinski dan**.

O vzvišenem poklicu matere govori tudi poslanica, ki so jo škofje naslovili na žene ob koncu drugega vatikanskega koncila: »Žene, vaša poklicanost je, da varujete domače ognjišče, da ljubite vire življenja, da imate srce za novi rod! Priče ste skrivnosti začetkov življenja. Roteče vas prosimo, da predvsem skrbite, da se ohrani človeški rod.«

Na današnji praznik obhajajo god številne matere, žene in dekleta, ki so jim pri krstu dali ime po Mariji (različnih oblik tega imena pa je zelo veliko).

*(besedilo povzeto po zapisu v knjigi Svetnik za vsak dan
- avtor Silvester Čuk)*